

Одобрен на Програмен съвет,
координиращ обучението по
специалност „Акушерка”
от 22.02.2023 г.

К О Н С П Е К Т
ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
по
НЕОНАТОЛОГИЯ И ДЕТСКИ БОЛЕСТИ –
АКУШЕРСКИ ДЕЙНОСТИ И ГРИЖИ
СПЕЦИАЛНОСТ „АКУШЕРКА“, ОКС „БАКАЛАВЪР“

1. Новородено дете. Идентификация на признаци за зрялост на новороденото. Концепционна и гестационна възраст.
2. Критерии за нормална и забавена кардио пулмонална адаптация.
3. Първи грижи за новороденото: подготовка на реанимационен кът, осигуряване на топлинен комфорт, проходимост на дихателните пътища, преценка на риска през първите 5 златни минути след раждането.
4. Основен и локален тоалет на новородено – акушерски дейности и грижи.
5. Адаптационни синдроми при новороденото: неонатален еритем, физиологично спадане на телесна маса, хормонални кризи, транзиторна хипертермия и др.
6. Рискови новородени деца.
7. Неонатална жълтеница. Специални акушерски грижи за новородено с физиологична жълтеница.
8. Неонатална хипербилирубинемия. Задължение на акушерката при провеждане на конвенционална и интензивна фототерапия.
9. Перинатална асфиксия. Задължение на акушерката за мониторинг на новороденото. Отчитане и интерпретиране на APGAR.
10. Ишемични и хеморагични поражения на централната нервна система при преждевременно родени деца.
11. Ишемични и хеморагични поражения на ЦНС при доносни деца.
12. Перинатални бактериални майчино-фетални инфекции. Неонатален сепсис.
13. TORCH.
14. Неонатален респираторен дистрес синдром с първичен сърфактант дефицит при преждевременно родени деца: хиалинно-мембранна болест.
15. Неонатален респираторен дистрес синдром с вторичен сърфактант дефицит: аспирационен синдром, неонатална пневмония, диафрагмална херния.
16. Заболявания на дихателната система: ОИГДП, бронхити, бронхиолити.

17. Пневмонии в детската възраст: клинични симптоми. Критерии за дихателна недостатъчност.
18. Алергични състояния в детската възраст. Бронхиална астма.
19. Особенности на храносмилателната система в детска възраст. Поведение и акушерски грижи за деца с храносмилателни разстройства: аерофагия, гастроезофагеален рефлукс (ГЕР, ГЕРБ).
20. Малабсорбиционен и малдигестивен синдром: цъолиакия и муковисцидоза.
21. Особенности на сърдечно-съдовата система в детска възраст. Вродени сърдечни малформации: аномалии с ляво-десен и дясно-ляв шънт. Критерии за сърдечна недостатъчност.
22. Болести на кръвта и кръвотворните органи: анемии, тромбоцитопении, левкемии.
23. Витамин Д недоимъчен рахит.
24. Заболявания на отделителната система в детската възраст: Везикоуретрален рефлукс (ВУР), Гломерулонефрити, Пиелонефрити.
25. Неврологични заболявания в детската възраст: менингити и менингоенцефалити.
26. Гърчове в детската възраст: епилепсия в детската възраст.
27. Заболявания на съединителната тъкан: реактивни и ревматоидни артрити.
28. Диабет в детската възраст.
29. Заболявания на жлези с вътрешна секреция: хипотиреоидизъм , пубертетно развитие.
30. Аутизъм, дислексия, агресия при рисковите новородени деца - като късна последица на рисковата бременност.
31. Периоди в развитието на детето. Перинатални показатели: перинатална смъртност, раждаемост, неонатална смъртност.
32. Неонатален скрининг.
33. Критерии за дихателна недостатъчност при кърмачета. Особенности на дихателната система в детска възраст. Принципи на кислородотерапията.
34. Нозокомиални инфекции.
35. Приемане на новородено от родилна зала в неонатологично отделение –задължения на акушерката. Документация.
36. Лекарствена терапия в периода на новороденото – компетенции на акушерката.
37. Принципи на медикаментозната терапия в детска възраст – акушерски компетенции.
38. Рутинни, специални и интензивни грижи. Спешни състояния в неонатологията и педиатрията.
39. Мониторинг на жизнено важни показатели: сърдечна честота, дихателна честота, пулсоксиметрия, артериално налягане, диуреза.
40. Хранене на новороденото и кърмачето - изключително кърмене, естествено, смесено, изкуствено. Определяне на хранителните нужди.
41. Мениджмънт на кърменето. Предимства на кърмата.
42. Принципи на захранването.
43. Имунизации при новороденото и имунизационен календар.

44. Физическо и психомоторно развитие на децата.
45. Хромозомни и наследствени заболявания в детската възраст.

Литература

1. Белоев, Й., Грижи за болния и сестринска техника, Медицина и физкултура, София, 2000.
2. Бобев, Др., Е. Генов., Педиатрия, С. Арсо, 2005.
3. Василев, Н., Неонатология, София, 2008. Зайлер, Т., Хоок, Г., Детски болести и първа помощ, 2001.
4. Зомер, Г., Детски болести, Софтпрес, 2007.
5. Михов, Х., Болното дете и грижите за него, Хермес, 2007.
6. Мумджиев, Н., Амбулаторна педиатрия, С. МФ, 1997.
7. Мумджиев, Н., Детски болести, СИЕЛА, София, 2000.
8. Мумджиев, Н., Детски болести, Сиела, 2003.
9. Карагъзов, И., Акушерство и гинекология, София, 2005.
10. Петков, Г., Детски болести, Стара Загора за специалисти по здравни грижи, 2010.
11. Попова, С., Кръстева, К., Юрукова, К. Комуникативни умения и функции на сестринството, Гриф, Пловдив, 2001.
12. Сербезова, И., Специални акушерски грижи за бременни, раждащи, родилки и новородено, Русе, 2013.
13. Стоилова, Й., М. Кръстева, Превенция и контрол на неонаталните инфекции, Пловдив, 2013.
14. Христова, Е. Р. Клясова, Мониторинг на дишане и сърдечна дейност при рискови новородени деца, сп. „Педиатрия”, 1994.
15. Хаджиева, Н., Е. Христова, Микробиологичен мониторинг в неонатологично интензивно отделение, Нозокомиални инфекции, София, 2005.
16. Христова, Е., Алгоритъм за първична реанимация на новородени деца, сп. „Педиатрия”, София, 2008.
17. Христова, Е., Европейски стандарт за поведение при неонатален респираторен дистрес синдром, сп. „Педиатрия”, 2008.
18. Христова, Е., З. Лалчев, Алвеоларен сърфактант и неонатален респираторен дистрес синдром, Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, София, 2010.
19. Христова, Е., Лекционен материал на основни нозологични категории по неонатология и съвременни акушерски дейности и компетенции по неонатология, съобразно Медицински стандарт по неонатология, 2015.